

AGAIN

– Pre-loved produkter och cirkulär handel

Återbruk och pre-loved produkter har blivit allt viktigare i arbetet för en mer hållbar och cirkulär handel, både för konsumenter och handelsföretag. Den här sammanfattningen ger en översikt av forskningsprojektet "AGAIN – återbruk i handeln", där forskare undersökt nya affärsmodeller, kundupplevelser och strategier för att främja återbruk inom svensk handel. Med fokus på både handelsföretagens och konsumenternas perspektiv presenteras lärdomar och rekommendationer för att göra återbruk till ett självklart och attraktivt val.

Återbruk för ökad hållbarhet

Återbruk är en möjliggörare för ökad hållbarhet och en mer cirkulär ekonomi – men det är en strategi som innebär ökad komplexitet för handelsföretag att hantera och som kräver beteendeförändringar bland konsumenter. Intresset för forskningsområdet återbruk ökar, men våra studier visar att det fortfarande finns begränsad forskning som utgår från handelsföretagens perspektiv, särskilt inom traditionell handel. Samtidigt har forskning kring kunder till stor del fokuserat på normer och värderingar, vilket öppnar för behovet av att utforska fler dimensioner av kundbeteenden, kundupplevelser och återbrukspraktiker.

Ökat fokus på återbruk och pre-loved produkter

För att skapa förståelse för hur ett ökat fokus på återbruk och pre-loved produkter påverkar olika aktörer antog vi en bred metodansats som kombinerade litteraturstudier, aktionsforskning, intervjuer, observationer och kvantitativa studier, vilket sammantaget har bidragit till rapportens resultat. Forskningen inom projektet "AGAIN – återbruk i handeln" har gett kunskap

och förståelse för hur handelsföretag, utifrån kundens upplevelse av återbruk i samband med köp och användning av pre-loved produkter, kan utforma attraktiva erbjudanden, utveckla hållbara affärsmodeller, skapa positiva återbruksupplevelser och därigenom öka sin försäljning av pre-loved produkter.

Affärsmodeller för återbruk

I projektet har vi undersökt tre typer av affärsmodeller för återbruk: cirkulära gallerior, traditionell handel och hyrmodeller. Cirkulära gallerior (popups) fungerar som testmiljöer där aktörer kan utveckla samarbeten och prova nya idéer, där restflöden hos en aktör kan bli affärsmöjligheter för en annan. Projektet visar hur sådana initiativ kan växa från experiment till livskraftiga kommersiella verksamheter. Vi visar hur traditionell handel kan öka försäljningen av återbruk genom att organisera butiken på nya sätt, samt vilken roll kommunikation, event och influencers/greenfluencers har för ökad försäljning av pre-loved produkter och förändrade konsumtionsmönster. Vi diskuterar också hur affärsmodeller för pre-loved produkter kan sjösättas genom hyrmodeller. Återbruk ►

som affärsområde förändras snabbt och aktörer behöver lära av varandra, testa nya arbetssätt och hitta former för samverkan.

En hållbar strategi

Studierna visar att kundupplevelsen skapas genom hela kundresan – från första upptäckt till återcirkulering – och att tjänstemötet spelar en central roll. För att återbruk ska bli en hållbar strategi för handeln krävs ekonomiskt fungerande affärsmodeller som gör cirkulära satsningar långsiktigt lönsamma. Platsens betydelse är stor: det måste vara enkelt, attraktivt och lättillgängligt för kunden att välja en pre-loved produkt framför en ny produkt.

Praktiska rekommendationer för handelsföretag

Resultaten av projektet har lett fram till ett antal praktiska rekommendationer för handelsföretag. Dessa omfattar att bygga samarbeten, kombinera olika försäljningskanaler, utveckla tydliga erbjudanden och våga testa nya affärsmodeller. För att skapa positiva återbruksupplevelser behöver handeln synliggöra återbruk, engagera och förstå kundernas behov, öka deras förtroende och skapa inspirerande miljöer. När tydlig information, personlig service och genomtänkta koncept kombineras blir återbruk inte bara ett alternativ – utan ett naturligt och attraktivt val. ■

Projektnamn: AGAIN: Återbruk i Handeln

Projektledare: Jenny Karlsson

Övriga projektdeltagare: Jessica Edlom, Lars Witell, Klas Hedvall

Beviljat anslag: 1 675 800 kronor

Projekttid: oktober 2023–september 2025

Handelsrådet | 103 29 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 60
Telefon växel 010-471 85 80
www.handelsradet.se